

Technické a provozní standardy Veřejné dopravy Vysočiny pro druhé období

Únor 2021

1 Úvod

Technické a provozní standardy Veřejné dopravy Vysočiny (VDV) stanovují jednotné požadavky na rozsah a úroveň poskytovaných služeb, které vychází z ustanovení a doporučení platné a účinné legislativy a v kontextu současných finančních možností Objednatele. Technické a provozní standardy VDV byly nastaveny tak, aby se mohly stát základem jednotné úrovně kvality poskytovaných služeb.

Standardy specifikují náležitosti, které je nutné ze strany dopravce naplnit k zajištění přepravního výkonu na území Kraje Vysočina při uplatnění pravidel VDV.

2 Standard vybavení vozidel

Vozidla zabezpečující dopravu na linkách VDV musí být homologována dle platných a účinných, resp. použitelných, národních a evropských předpisů.

2.1 Kategorie vozidel

Pro účely zajištění VDV v oblasti autobusové dopravy jsou specifikovány kategorie vozidel, členěné zejména podle velikosti, respektive obsaditelnosti, a přípustného stáří.

Kategorie vozidel jsou rozlišovány na:

- Velký autobus plus Vplus
- Velký autobus V
- Střední autobus S
- Malý autobus M
- Minibus X

A dále z hlediska provedení:

- Vozidla částečně nízkopodlažní¹ N
- Vozidla standardního provedení S

Poznámka: příklad značení (V-N) – vozidlo kategorie velké vozidlo, provedení nízkopodlažní

Z hlediska provozně ekonomických aspektů se v systému mohou uplatňovat i starší vozidla. Proto je zohledněno i další členění:

- Nová vozidla
- Starší vozidla

Za nové vozidlo se považuje vozidlo, jehož datum první registrace vozidla uvedené v technickém průkazu je vyšší než datum „Zahájení provozu“ definované ve smlouvě, k jejímuž plnění bude toto vozidlo používáno. Za starší vozidlo se považuje vozidlo, jehož datum první registrace vozidla uvedené v technickém průkazu je nižší než datum „Zahájení provozu“ definované ve smlouvě, k jejímuž plnění bude toto vozidlo používáno.

¹ Vozidlo umožňující přepravu osob s omezenou schopností pohybu a orientace (vazba na Nařízení vlády č. 63/2011 Sb.). Tato vozidla musí být označena mezinárodním symbolem přístupnosti.

Minimální počet vozidel (bez operativní zálohy a provozní zálohy, tj. pouze turnusových vozidel) ke dni podpisu smlouvy:

Oblast	Číslo oblasti	Min. počet vozidel
Bystřicko a Velkomeziříčsko	1	47
Žďárské vrchy	2	44
Havlíčkovobrodsko	3	47
Jihlavsko	4	36
Moravskobudějovicko	5	38
Třebíčsko	6	41
Humpolecko	7	45
Pelhřimovsko	8	46

Minimální počet vozidel operativní zálohy a provozní zálohy ke dni podpisu smlouvy:

Oblast	Číslo oblasti	Min. počet vozidel operativní zálohy	Min. počet vozidel provozní zálohy
Bystřicko a Velkomeziříčsko	1	2	2
Žďárské vrchy	2	3	2
Havlíčkovobrodsko	3	2	2
Jihlavsko	4	2	1
Moravskobudějovicko	5	2	2
Třebíčsko	6	2	2
Humpolecko	7	2	2
Pelhřimovsko	8	2	2

2.2 Rozčlenění kategorií vozidel

Pro stanovení kategorie vozidel je rozhodující údaj o počtu míst k sezení a počtu míst celkem. Doplnkovým orientačním parametrem je údaj stanovující minimální délku vozidla. Minimální délka vozidla není závazným parametrem a představuje pouze nezávazné vodítko pro dodavatele.

Označení kategorie	Kategorie vozidla	Počet míst (minimálně)		Minimální délka vozidla [m] (orientačně)
		celkem	sezení	
X	Minibus	15	15	6
M – N	Malý autobus/částečně nízkopodlažní	35	22	8
S – N	Střední autobus/ částečně nízkopodlažní	62	31	9,5
V – N	Velký autobus/ částečně nízkopodlažní	83	43	11,7
Vplus – N	Velký autobus plus/ částečně nízkopodlažní	85	49	12,8
S – S	Střední autobus/(standard)	62	31	9,5
V – S	Velký autobus/(standard)	83	43	11,7
Vplus - S	Velký autobus plus/(standard)	85	49	12,8

Konkrétní požadované přiřazení kategorie vozidla každému spoji je provedeno v rámci sestavených doporučených oběhů vozidel.

V rámci smlouvy bude stanoveno, na kterých linkách budou požadovány nové autobusy.

2.3 Specifické standardy vybavení vozidel

Společné standardy vybavení vozidel pro přepravu osob-M3

2.3.1 Nová vozidla kategorie M, S, V, Vplus

Vozidla musí splňovat minimálně následující požadavky – mít níže uvedené vybavení:

- Nová vozidla musí mít částečně nízkopodlažní provedení LE (Low Entry)
- Minimálně ručně vyklápěná najížděcí plošina pro kočárek/invalidní vozík
- Hydraulický nebo elektrický retardér
- Přední mlhové světlomety
- Klimatizace prostoru pro cestující

- Vnitřní rozhlas s možností ovládání řidičem, stejně jako přímého hlášení z dispečinku
- Automatické přerušení poslechu rozhlasu (u řidiče) vybraným signálem vozidla (například otevření předních dveří, probíhající hlášení pro cestující apod).
- Prostor pro příruční zavazadla nad sedadly s pevným dnem (ne síťovaným), tento prostor musí být vybaven podélnou tyčí k držení stojících cestujících po celé délce
- Elektronický odbavovací systém – požadavky na elektronický odbavovací systém ve vozidlech je specifikován v dokumentu „Elektronický odbavovací systém VDV“, který je součástí zadávací dokumentace a tvoří přílohu smlouvy. V tomto dokumentu jsou také popsány jednotlivé funkcionality, které musí elektronický odbavovací systém ve vozidlech VDV splňovat.
- Elektronické informační panely nebo tabule – požadavky na elektronické panely a tabule jsou podrobně popsány následně v částech 3.1 a 3.2.
- Centrálně ovládané dveře vozidla
- Bezplatné připojení Wi-Fi s minimální rychlostí dosahující alespoň 5 MBit/s
- Přepážka oddělující pracoviště řidiče od předních sedadel pro cestující (za řidičem) od země až po strop
- Informační vitríny či klaprámy, schránka na letáky
- Elektronický akustický informační systém
- Elektronický vizuální informační systém vnitřní
- U sedadel směřujících stejným směrem nesmí být vzdálenost mezi přední stranou polštářování sedadla a zadní stranou polštářování sedadla před ním, měřená vodorovně a ve všech výškách nad podlahou mezi úrovní vrcholu sedáku a bodem ležícím 620 mm nad podlahou, menší než 680 mm
- Sedadla s výškou opěradla od horní plochy sedáku alespoň 680 mm. Sedadla musí být polstrovaná, nesmí být použita sedadla vyrobená z tvrdého plastu (ani potaženého látkou), dřeva aj.
- Sedadla musí být opatřena sklopnými opěrkami rukou alespoň na straně do uličky a musí mít madla pro stojící cestující
- Všechna boční skla musí být tónovaná
- Na sloupcích mezi okny musí být háčky na odkládání svršků, minimálně 2 na 4 sedadla
- Ofuk předních schodů
- Dvojitě zasklení bočních oken (mimo vozidel v kategorii M)
- Minimálně 4 topná tělesa na vytápění prostoru pro cestující s rozvodem vzduchu pomocí topných kanálů
- Nezávislé topení

- Koše na odpadky alespoň v prostoru dveří, určených pro výstup cestujících, popř. také rovnoměrně po délce vozidla uchycené k vybraným sedačkám
- Prostor dveří uvnitř vozidla nesmí být zužován vyčnívajícími sedadly, madly nebo jinou součástí vozidla
- Min. dvoje dveře. Dveře musí být dvoukřídlé, pouze první dveře (u stanoviště řidiče) mohou být jednokřídlé
- Vozidla musí být vybavena protiskluzovou podlahovou krytinou
- Vozidla mají u dveřních vstupů kontrastní provedení podlahy o šířce kontrastního pruhu min. 100 mm, týká se i schodů v interiéru při přechodu do vyvýšené části vozidla (provedení LE)
- V prostoru pro kočárek či invalidní vozík bude kontrastní provedení podlahy s vyznačením piktogramů kočárku a invalidního vozíku

2.3.2 Starší vozidla vstupující do systému VDV přípustných kategorií S, V, Vplus

Vozidla musí splňovat následující požadavky – mít níže uvedené vybavení:

- U těchto vozidel není požadováno nízkopodlažní uspořádání
- Min. dvoje dveře, šířka dveří pro nástup s kočárkem alespoň 660 mm
- Hydraulický nebo elektrický retardér
- Přední mlhové světlomety
- Maximální rychlost alespoň 90 km/h
- Elektronický odbavovací systém – požadavky na elektronický odbavovací systém ve vozidlech je specifikován v Příloze č. 2 TPS VDV „Elektronický odbavení cestujících“, který je součástí zadávací dokumentace a tvoří přílohu smlouvy. V tomto dokumentu jsou také popsány jednotlivé funkcionality, které musí elektronický odbavovací systém ve vozidlech VDV splňovat.
- Elektronické informační panely nebo tabule – požadavky na elektronické panely a tabule jsou podrobně popsány následně v částech 3.1. a 3.2.
- Centrálně ovládané dveře vozidla
- Informační vitríny, schránka na letáky
- Ve vozidle se musí nacházet prostor pro umístění dvou kočárků nebo vozíků pro invalidy, v tomto místě mohou být sklopné sedačky
- Signalizační zařízení uvnitř vozidla umožňující informovat řidiče o nutnosti nouzového zastavení, výstupu hůře pohyblivého občana, či cestujícího s kočárkem, a to v počtu min. 3 ks v celé délce vozidla, z toho min. 2 ks do výšky max. 140 cm od podlahy vozidla, umístění v blízkosti dveří a sedadel vyhrazených pro ZTP

- Vytápění prostoru pro cestující
- Minimálně 5 oken musí mít posuvné nebo výklopné ventilační prostory vysoké minimálně 150 mm
- Nezávislé topení

2.4 Specifické standardy vybavení jednotlivých kategorií vozidel pro přepravu osob – M3

Požadavky na nová vozidla

Nová vozidla musí dále splňovat požadavky dle jednotlivých kategorií vozidel.

2.4.1 Vozidla kategorie M – N

- Částečně nízkopodlažní – Low Entry
- Celková kapacita alespoň 35 míst, z toho 22 míst k sezení (z čehož mohou být maximálně 2 sedačky sklopné při nevyužití plochy pro kočárek a invalidní vozík)
- Min. dvoje dveře, šířka dveří pro nástup s kočárkem/invalidním vozíkem alespoň 995 mm
- Ve vozidle se musí nacházet prostor pro umístění dvou kočárků nebo vozíků pro invalidy, v tomto místě lze mít sklopné sedačky.
- Maximální rychlost alespoň 90 km/h
- Signalizační zařízení uvnitř vozidla umožňující informovat řidiče o nutnosti nouzového zastavení, výstupu hůře pohyblivého občana, či cestujícího s kočárkem, a to v počtu min. 3 ks v celé délce vozidla, z toho min. 2 ks do výšky max. 140 cm od podlahy vozidla, umístění v blízkosti dveří a sedadel vyhrazených pro ZTP
- Minimálně 2 místa ve vozidle musí být vybavena USB zásuvkou určenou k nabíjení mobilních telefonů nebo tabletů
- Přívěsné zařízení (DIN 50) pro připojení přívěsného vozíku pro přepravu min. 20 jízdních kol. Jedná se o doplňkový standard pro omezené množství vozidel. Počty vozidel specifikují „rámcové oběhy“/oběhy vozidel v jednotlivých provozních oblastech.

2.4.2 Vozidla kategorie S-N

- Částečně nízkopodlažní – Low Entry
- Celková kapacita alespoň 62 míst, z toho 31 míst k sezení, z čehož mohou být max. 2 sedačky sklopné při nevyužití plochy pro kočárek a invalidní vozík

- Šířka dveří pro nástup s kočárkem/invalidním vozíkem alespoň 1200 mm, přičemž se musí jednat o druhé (zadní) dveře
- Ve vozidle se musí nacházet prostor pro umístění dvou kočárků nebo vozíků pro invalidy, v tomto místě lze mít sklopné sedačky
- Maximální rychlost alespoň 100 km/h
- Signalizační zařízení uvnitř vozidla umožňující informovat řidiče o nutnosti nouzového zastavení, výstupu osoby se sníženou schopností pohybu a orientace, či cestujícího s kočárkem, a to v počtu min. 6 ks v celé délce vozidla, z čehož min. 3 ks max. do výšky 140 cm od podlahy vozidla, umístění v blízkosti dveří a sedadel vyhrazených pro ZTP
- Minimálně 2 místa ve vozidle musí být vybavena USB zásuvkou určenou k nabíjení mobilních telefonů nebo tabletů
- Přívěsné zařízení (DIN 50) pro připojení přívěsného vozíku pro přepravu min. 20 jízdních kol. Jedná se o doplňkový standard pro omezené množství vozidel. Počty vozidel specifikují „rámcové oběhy“/oběhy vozidel v jednotlivých provozních oblastech.

2.4.3 Vozidlo kategorie V-N

- Částečně nízkopodlažní – Low Entry
- Celková kapacita alespoň 83 cestujících, z toho 43 míst k sezení, z čehož mohou být max. 2 sedačky sklopné při nevyužití plochy pro kočárek a invalidní vozík
- Šířka dveří pro nástup s kočárkem/invalidním vozíkem alespoň 1200 mm, přičemž se musí jednat o druhé (zadní) dveře
- Ve vozidle se musí nacházet prostor pro umístění dvou kočárků nebo vozíků pro invalidy, v tomto místě lze mít sklopné sedačky.
- Maximální rychlost alespoň 100 km/h
- Signalizační zařízení uvnitř vozidla umožňující informovat řidiče o nutnosti nouzového zastavení, výstupu hůře pohyblivého občana, či cestujícího s kočárkem, a to v počtu min. 6 ks v celé délce vozidla, z čehož min. 3 ks max. do výšky 140 cm od podlahy vozidla, umístění v blízkosti dveří a sedadel vyhrazených pro ZTP
- Minimálně 5 míst ve vozidle musí být vybaveno USB zásuvkou určenou k nabíjení mobilních telefonů nebo tabletů
- Přívěsné zařízení (DIN 50) pro připojení přívěsného vozíku pro přepravu min. 20 jízdních kol. Jedná se o doplňkový standard pro omezené množství vozidel. Počty

vozidel specifikují „rámcové oběhy“/oběhy vozidel v jednotlivých provozních oblastech.

2.4.4 Vozidla kategorie Vplus – N

- Částečně nízkopodlažní – Low Entry
- Celková kapacita alespoň 85 cestujících, z toho 49 míst k sezení, z čehož mohou být max. 2 sedačky sklopné při nevyužití plochy pro kočárek a invalidní vozík
- Šířka dveří pro nástup s kočárkem/invalidním vozíkem alespoň 1200 mm, přičemž se musí jednat o druhé (zadní) dveře
- Ve vozidle se musí nacházet prostor pro umístění dvou kočárků nebo vozíků pro invalidy, v tomto místě lze mít sklopné sedačky.
- Maximální rychlost alespoň 100 km/h
- Signalizační zařízení uvnitř vozidla umožňující informovat řidiče o nutnosti nouzového zastavení, výstupu hůře pohyblivého občana, či cestujícího s kočárkem, a to v počtu min. 6 ks v celé délce vozidla, z čehož min. 3 ks max. do výšky 140 cm od podlahy vozidla, umístění v blízkosti dveří a sedadel vyhrazených pro ZTP
- Minimálně 5 míst ve vozidle musí být vybaveno USB zásuvkou určenou k nabíjení mobilních telefonů nebo tabletů

Požadavky na starší vozidla

Starší vozidla musí dále splňovat tyto požadavky dle kategorií vozidel.

2.4.5 Vozidla kategorie S-S

- Celková kapacita alespoň 62 míst, z toho 31 míst k sezení, max. 2 sedačky mohou být sklopné při nevyužití plochy pro kočárek a invalidní vozík

2.4.6 Vozidla kategorie V-S

- Celková kapacita alespoň 83 cestujících, z toho 43 míst k sezení, z toho max. 2 sedačky mohou být sklopné při nevyužití plochy pro kočárek a invalidní vozík

2.4.7 Vozidla kategorie Vplus-S

- Celková kapacita alespoň 85 cestujících, z toho 49 míst k sezení, z toho max. 2 sedačky mohou být sklopné při nevyužití plochy pro kočárek a invalidní vozík

2.5 Standard vybavení vozidel pro přepravu osob-M2-vozidla kategorie X

Níže je definován specifický standard vybavení vozidel kategorie minibus

- Nízkopodlažnost se nepředpokládá
- Jedny dveře - nutná možnost blokace ze strany řidiče, šířka dveří pro nástup s kočárkem alespoň 800 mm
- Přední mlhové světlomety
- Maximální rychlost alespoň 80 km/h
- Elektronický odbavovací systém – požadavky na elektronický odbavovací systém ve vozidlech je specifikován v příloze č. 2 TPS VDV – Elektronické odbavení cestujících“. V dokumentu jsou popsány jednotlivé funkcionality, které musí elektronický odbavovací systém ve vozidlech VDV splňovat
- Elektronické informační panely nebo tabule – požadavky na elektronické panely a tabule jsou podrobně popsány následně v částech 3.1 a 3.2.
- Ve vozidle se musí nacházet prostor pro umístění jednoho kočárku nebo vozíku pro invalidy, v tomto místě lze mít sklopné sedačky
- Signalizační zařízení uvnitř vozidla umožňující informovat řidiče o nutnosti nouzového zastavení, výstupu hůře pohyblivého občana, či cestujícího s kočárkem, a to v počtu min. 2 ks v celé délce vozidla, přičemž min. 1 ks musí být umístěn max. do výšky 140 cm od podlahy vozidla, umístění v blízkosti dveří a prostoru vyhrazeného pro ZTP
- Maximální stáří žádného jednotlivého vozidla nesmí přesáhnout 12 let
- Minimálně 2 boční okna musí mít posuvné nebo výklopné ventilační prostory vysoké minimálně 100 mm
- Výklopné střešní okno nebo ventilátory pro vnitřní ventilaci vzduchu
- Nezávislé topení
- Celková kapacita alespoň 15 cestujících, z toho 15 míst k sezení (min. 2 sedačky mohou být sklopné při nevyužití plochy pro kočárek a invalidní vozík)

2.6 Nízkopodlažnost a bezbariérovost vozidla

Ve vazbě na plnění požadavků Nařízení vlády č. 63/2011 Sb., o stanovení minimálních hodnot a ukazatelů standardů kvality a bezpečnosti a o způsobu jejich prokazování v souvislosti s poskytováním veřejných služeb v přepravě cestujících, v aktuálním znění, musí být mezi vozidly v odpovídajícím poměru zařazena také vozidla částečně nízkopodlažní (Low Entry). Tato vozidla musí být vybavena výsuvnou nebo sklopnou plošinou umožňující nástup a výstup cestujících se sníženou schopností pohybu včetně osob na invalidním vozíku, či

elektrické tříkolce pro invalidy. V každém vozidle musí být alespoň 1 místo vyhrazené pro invalidní vozík.

Dopravce se zavazuje zajistit nasazování nízkopodlažních a bezbariérových vozidel dle požadavků objednatele. Na spoje označené v jízdním řádu symbolem bezbariérovosti je dopravce povinen nasadit vždy nízkopodlažní a bezbariérové vozidlo. Všechna nově zařazovaná vozidla musí být částečně nízkopodlažní (Low Entry).

2.7 Pohon (palivo)

Dopravce může využít v rámci systému VDV vozidla s motorem na klasický i alternativní pohon. Zadavatel požaduje, aby při zahájení plnění ZVS KV všechna vozidla plnila emisní normu min. EURO V. U vozidel využívajících alternativních paliv nebo jiných pohonů musí vozidla plnit hodnoty srovnatelné normě EURO V nebo EEV².

Nová vozidla musí splňovat standard EURO VI, případně přísnější emisní limity, budou-li v průběhu plnění smlouvy zavedeny. Toto ustanovení platí i pro alternativní paliva nebo jiné pohony.

2.8 Vybavení vozidel pro přepravu jízdních kol

Objednatel je oprávněn stanovit u vybraných spojů povinnost přepravy kol v průběhu objednatel stanoveného období. Spoje umožňující přepravu kol musí dopravce označit v jízdním řádu v souladu s oddílem III těchto standardů.

Přeprava kol je umožněna ve dvou režimech:

2.8.1 Vozidla s přívěsným vozíkem

Přeprava jízdních kol v tomto režimu bude prováděna na vybraných spojích linek na základě požadavků specifikovaných objednatelem. Vozidla provozovaná v tomto režimu musí být vybavena přívěsným vozíkem pro přepravu minimálně 20 jízdních kol. Přívěsný vozík musí být homologován dle platných předpisů, za splnění legislativních podmínek pro provoz na pozemních komunikacích ručí dopravce.

Minimální standard přívěsného vozidla:

- Jednoosý přívěs
- Celková hmotnost do 750 kg
- Ložná délka přívěsu minimálně 4000 mm

² Neplatí pro záložní vozidla při vstupu do systému VDV

- Kapacita nástavbového plata – minimálně 20 jízdních kol
- Připojení na kouli DIN 50
- Boční ochranné rámy
- Osvětlení dle EU homologací

Vozík je zhotoven tak, aby bylo možné jízdní kola naložit a sundat bez nutnosti součinnosti řidiče a bez nutnosti provádět úkony, které by prodlužovaly jízdní dobu (sklápění bočnic, otevírání, resp. shrnování krytů, apod.). Před odjezdem ze stanovených zastávek³ je řidič nebo jím pověřená osoba, povinen zkontrolovat bezpečnost uložení a upevnění jízdních kol. Termíny zahájení a ukončení provozu vozidel s přívěsným cyklovozíkem v průběhu roku specifikuje objednatel.

2.8.2 Vozidla s přepravou kol v závěsu

Všechna vozidla kategorií S a V⁴ provozovaná v tomto režimu musí být vybavena v zadní části závěsem pro přepravu alespoň 6 jízdních kol, vozidla kategorie M závěsem pro přepravu alespoň 3 jízdních kol.

Závěs je zhotoven tak, aby bylo možné jízdní kolo naložit a sundat bez nutnosti součinnosti řidiče a bez nutnosti provádět úkony, které by prodlužovaly jízdní dobu (sklápění, otevírání či shrnování krytů, apod.). Před odjezdem ze stanovených zastávek je řidič povinen zkontrolovat bezpečnost uložení a upevnění jízdních kol. Za splnění legislativních podmínek pro provoz závěsu ručí dopravce.

3 Všeobecné standardy vybavení vozidel

3.1 Elektronické informační panely vnější

Soubor vnějších elektronických informačních panelů vozidla standardně tvoří:

- Elektronický panel vnější přední
- Elektronický panel vnější boční
- Elektronický panel vnější zadní

Přesný vzhled a obsah textu elektronického panelu nebo tabule stanovuje objednatel a dopravce je povinen dodržovat nastavení zobrazovaných informací stanovené objednatelem.

³ Určených pro nástup a výstup s jízdním kolem.

⁴ Nová i starší.

Obecné požadavky na vnější elektronické informační panely:

- Informace zobrazované na panelech jsou získávány z palubního informačního systému.
- Všechna označení musí být čitelná i za snížené viditelnosti a rovněž při vyšší intenzitě slunečního svitu.

3.1.1 Elektronický panel vnější přední

Vozidla musí být vybavena v přední části vozidla osvětleným elektronickým informačním panelem umístěným v horní části čelního okna, případně zabudovaným do karoserie v horní části čela vozidla. Parametry panelu jsou minimálně 140 x 19 bodů, přičemž parametry zobrazovací plochy musí být minimálně 1430 x 185 mm. U vozidel kategorie X⁵ a M⁶ mohou být parametry panelu po dohodě s objednatelem upraveny.

Základní zobrazení:

- Statické údaje:
 - číslo linky (koncové trojčíslí linky) a cílová destinace, končí-li autobus na zastávce obvyklé (zpravidla autobusové nádraží, náměstí apod.);

Ukázka doporučeného zobrazení je uvedena na následujícím obrázku.

- nebo číslo linky (koncové trojčíslí linky) a cílová zastávka, končí-li autobus v jiné zastávce než v zastávce obvyklé (místní část, průmyslový podnik, škola);

Ukázka doporučeného zobrazení je uvedena na následujícím obrázku.

- nebo číslo linky (koncové trojčíslí linky) a cílová destinace s rozhodující nácestnou destinací (dle požadavků objednatele), nejede-li autobus přímou trasou, nebo jedná-li se o okružní linku.

Ukázka doporučeného zobrazení je uvedena na následujícím obrázku.

⁵ minibus

⁶ malý bus

- Inverzní zobrazení celého panelu nebo jen části, možnost celoplošného zobrazení (bez rozdělení na segment linky a segment cílové zastávky)
- Barva zobrazovaných znaků – zelená
- U vozidel uvedených do provozu před vstupem do systému může být barva zobrazovaných znaků odlišná
- Panel bude připojen na sběrnici Ethernet, IBIS nebo RS-485 v režimu textového řízení

3.1.2 Elektronický panel vnější boční

Vozidla musí být vybavena v pravé boční části vozidla⁷ osvětleným elektronickým informačním panelem umístěným v horní části prvního nebo druhého okna. Parametry panelu jsou minimálně 120 x 19 bodů, přičemž parametry zobrazovací plochy musí být minimálně 1200 x 185 mm. U vozidel kategorie X⁸ a M⁹ mohou být parametry panelu po dohodě s objednatelem upraveny.

Základní zobrazení:

- Statické údaje:
 - Číslo linky (koncové trojčíslí linky, není-li objednatelem stanoveno jinak)
 - Aktuální cílová zastávka spoje
- Ostatní údaje (mohou být dynamické):
 - Důležité nácestné zastávky (dle dohody s objednatelem)
- Zobrazení piktogramů (přestup na vlak, MHD, přeprava kol)
- Inverzní zobrazení celého panelu nebo jen části, možnost celoplošného zobrazení bez rozdělení na segment linky a segment cílové zastávky
- Barva zobrazovaných znaků – zelená
- U vozidel uvedených do provozu před vstupem do systému může být barva zobrazovaných znaků odlišná
- Panel bude připojen na sběrnici Ethernet, IBIS nebo RS-485 v režimu textového řízení

Ukázka doporučeného zobrazení je uvedena na následujícím obrázku.

⁷ Ve směru jízdy vozidla.

⁸ minibus

⁹ malý bus

3.1.3 Elektronický panel vnější zadní

Vozidla musí být vybavena v zadní části vozidla osvětleným elektronickým informačním panelem umístěným v horní části zadního okna na pravé části vozidla. Parametry panelu jsou minimálně 28 x 19 bodů, přičemž parametry zobrazovací plochy musí být minimálně 300 x 185 mm.

Základní zobrazení:

- Statické údaje:
 - Číslo linky (koncové trojčíslí linky, není-li objednatelem stanoveno jinak)
- Panel bude připojen na sběrnici Ethernet, IBIS nebo RS-485 v režimu textového řízení
- Barva zobrazovaných znaků – zelená
- U vozidel uvedených do provozu před vstupem do systému může být barva zobrazovaných znaků odlišná

Ukázka doporučeného zobrazení je uvedena na následujícím obrázku.

3.2 Elektronické informační a signalizační zařízení vnitřní

3.2.1 Elektronické informační panely vnitřní

Všechna Vozidla mimo těch záložních musí být vybavena funkčním vnitřním elektronickým vizuálním informačním panelem, který je umístěn v přední části vozidla u stropu. Vnitřní LCD panel musí mít minimální uhlopříčku 23“. Parametry panelu mohou být po dohodě s objednatelem upraveny:

- Vozidla kategorie M budou vybavena jedním vnitřním LCD panelem
- U starších vozidel¹⁰ je možný i LED dvouřádkový vnitřní informační panel

¹⁰ Vozidla, která vstupují do systému jako starší v době zahájení plnění závazku veřejné služby příslušné obsluhované oblasti.

- U vozidel kategorie X, bude jeden LED dvouřádkový vnitřní informační panel nebo jeden vnitřní LCD panel.
- Nová vozidla kategorie V, Vplus a S musí být vybaveny dvěma elektronickými informačními systémy vnitřními – LCD obrazovkami, které budou umístěné v přední části vozidla u stropu a v prostřední části vozidla u stropu.

LCD panel

Ukázka LCD obrazovky je uvedena na následujícím obrázku.

Základní zobrazení:

- Zobrazení zóny a výchozí zastávky
- Zobrazení čísla linky a názvu aktuální cílové zastávky
- Zobrazení zóny a názvu následujících šesti po sobě jdoucích zastávek
- Zvýraznění zóny a názvu příští zastávky
- Zobrazení aktuálního času
- Možnost pohyblivého textu
- Možnost celoplošného zobrazení zpráv z dispečinku nebo od řidiče
- Zobrazení piktogramu u nácestných zastávek (např. přestup na vlak, další linku, výluka, apod.)
- Možnost zobrazení textových informací ve více jazykových mutacích (minimálně německy a anglicky)
- U vozidel vybavených 2 LCD panely budou tato zařízení propojena mezi sebou pomocí Ethernetu. Zajištění možnosti v případě potřeby zobrazit v jednom okamžiku na různých LCD panelech ve vozidle různé informace

- Zařízení musí mít snad dostupný servisní USB port, se kterým bude moci být manipulováno i při standardním umístění panelu ve vozidle
- Displej musí mít schopnost automatické úpravy jasu na základě okolních světelných podmínek
- Zařízení musí být umístěno ve vozidle tak, aby svým umístěním neovlivnilo rozhledové poměry řidiče. Zároveň nesmí svým svitem řidiče oslnit. Zařízení musí být umístěno v místě, kde svým umístěním nebude blokovat ani zasahovat do průchozího profilu, tedy musí být zaručena minimální průchozí výška a nesmí jakoukoliv částí ohrozit bezpečnost cestujících. Zároveň zařízení nesmí být umístěno tak, aby blokovalo funkčnosti ostatních zařízení i samotného vozidla (např. nouzový východ, klimatizace a podobně)
- Další ukázky zobrazení jsou v příloze č. 1 Grafického manuálu Veřejné dopravy Vysočiny¹¹

LED dvouřádkový panel

Ukázka LED dvouřádkového vnitřního informačního panelu je uvedena na následujícím obrázku.

Základní zobrazení:

- Trvalé zobrazení čísla linky.
- Od příjezdu do odjezdu ze zastávky bude v 1. řádku zobrazen název cílové zastávky a ve 2. řádku název aktuální zastávky spoje.
- Po odjezdu ze zastávky bude v 1. řádku zobrazen název příští zastávky a ve 2. řádku text „příští zastávka“, který bude překlápěním střídán s doplňující informací o přestupu, omezeních, piktogramy apod.
- Zobrazení piktogramu (např. přestup na vlak, na další linky, výluka, apod.).
- Možnost překlápění textu.
- Možnost celoplošného zobrazení zpráv z dispečinku nebo od řidiče.

¹¹ Grafický manuál VDV je přílohou č. 1 TPS VDV

- Možnost inverzního zobrazení celého panelu nebo jen části.
- Možnost zobrazení textových informací ve více jazykových mutacích (minimálně německy a anglicky)
- Zařízení musí být umístěno ve vozidle tak, aby svým umístěním neovlivnilo rozhledové poměry řidiče. Zároveň nesmí svým svitem řidiče oslnit. Zařízení musí být umístěno v místě, kde svým umístěním nebude blokovat ani zasahovat do průchozího profilu, tedy musí být zaručena minimální průchozí výška a nesmí jakoukoliv částí ohrozit bezpečnost cestujících. Zároveň zařízení nesmí být umístěno tak, aby blokovalo funkčnosti ostatních zařízení i samotného vozidla (např. nouzový východ, klimatizace a podobně)
- V případě nevhodné konstrukce je možné vnitřní dvouřádkový panel umístit do prostoru za řidiče. Informace na panelu musí být viditelné i pro první řady cestujících.
- Barva zobrazovaných znaků - červená nebo oranžová
- Další ukázky zobrazení jsou v příloze č. 1 Grafického manuálu Veřejné dopravy Vysočiny¹²

Na všech panelech je vyloučeno promítat jakoukoliv reklamu, kromě reklamy na produkty VDV. Na vyžádání objednatele prostřednictvím Krajského úřadu Kraje Vysočina, odboru dopravy a silničního hospodářství zajistí zveřejnění informací o aktivitách Kraje Vysočina. Vnitřní elektronické informační panely musí být možné ovládat v textovém režimu po sběrnici Ethernet, IBIS nebo RS-485.

3.2.2 Elektronický akustický informační systém

Všechna vozidla vstupující do systému VDV k datu zahájení plnění vyplývajícího ze smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících v dané provozní oblasti a všechna vozidla pořizovaná v průběhu jejího plnění musí být vybavena funkčním elektronickým akustickým informačním systémem určeným pro hlášení zastávek a dalších dopravních informací cestujícím. Součástí elektronického akustického informačního systému je i informační systém pro nevidomé – vybavení vozidla přijímačem signálu z osobní vysílačky nevidomého a automatického nahlášení čísla linky a směru jízdy.

Hlášení zastávek:

¹² Grafický manuál je přílohou č. 1 TPS VDV

Ve vozidle proběhne pomocí akustického IS hlášení informace o:

- Aktuální zastávce, do které vozidlo přijíždí (například: „Velké Meziříčí,,Novosady“)
- Následující zastávce vč. doplňkové informace (například: „Příští zastávka Velké Meziříčí,,Novosady“)
- Konečné zastávce, do které vozidlo přijíždí vč. Doplňkové informace (například: „Polná autobusová stanice konečná zastávka“)
- Označení zóny, ve které se nachází aktuální zastávka, resp. ve které se bude nacházet následující zastávka. Bude vyhlašováno při přejetí mezi zastávkami ležícím i v různých zónách a u první zastávky ležící v nové zóně (například: „Příští zastávka Polná železniční stanice zóna 10“)

Doplňkové informace:

- Charakter zastávky – například „bezbariérová zastávka“ apod.
- Návaznost na železniční linku
- Návaznost na jiný spoj

Rozsah doplňkových informací upřesňuje objednatel.

Požadavky na akustický informační systém jsou následující:

- Kapacita paměti min. 200 MB pro nahrávky ve formátu mp2/mp3
- Možnost vkládání nahrávek při mimořádných událostech (objíždky apod.)
- Možnost vyhlašování kombinovaného hlášení ve více jazycích (minimálně německy a anglicky)
 - Může být integrován do palubního systému
- Denní/noční hlasitost
- Automatické vyhlašování zastávky na základě zjišťování polohy pomocí GPS, bez nutnosti zásahu řidiče
- Musí umožnit prioritně přímý vstup hovoru z dispečinku a on-line vstup pro sdělení informací cestujícím v případě mimořádností v dopravě, či pro hlášení zastávek řidičem.

Strukturu hlášených informací a přesný obsah hlášení stanovuje po dohodě s dopravcem objednatel. Využití systému k reklamnímu hlášení podléhá schválení objednatele. Objednatel může vyžadovat na vybraných spojích nebo ve vybraném období hlášení o změnách jízdních řádů, příp. jiné důležité informace spjaté s VDV.

3.2.3 Signalizační zařízení uvnitř vozidla

Ve vozidle musí být umístěno elektronické signalizační zařízení, kterým cestující může v případě potřeby upozornit na:

- Výstup s kočárkem, nebo invalidním vozíkem
- Výstup osoby se sníženou schopností pohybu a orientace
- Jiné nebezpečí

Signalizační tlačítka pro výstup osob se sníženou schopností pohybu a orientace, či výstup s kočárkem nebo invalidním vozíkem musí být umístěna v blízkosti sedadel vyhrazených pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace a místa pro invalidní vozík nebo kočárek, a to max. ve výši do 140 cm od podlahy.

3.3 Informační vitríny a informační materiály ve vozidle

Každé vozidlo (kromě vozidel kategorie X, kde bude případný výlep aktuálních informací o změnách v dopravě vylepen na vnitřní straně oken) bude vybaveno alespoň jednou informační vitrinou pro sadu informačních materiálů umožňující umístění alespoň 2 listů ve formátu A3 na šířku. Pokud tato vitrina nebude dostačovat, musí dopravce umožnit umístění alespoň 2 (dalších) listů ve formátu A3 na šířku v informačních vitrínách, případně na jiných vhodných plochách. Tato rozšířená sada obsahuje:

- Aktuální informace o změnách v dopravě, jako např. změny jízdních řádů, uzavírky, výluky
- Výňatek ze sítě linek VDV
- Informace o tarifních nabídkách VDV
- Další dohodnuté materiály propagující veřejnou dopravu, VDV, případně další akce Kraje Vysočina
- Případná komerční sdělení, která dodá objednatel

Doprovce zajistí, aby tato sada informací byla vždy aktuální.

Doprovce je oprávněn zveřejňovat vlastní komerční sdělení pouze se souhlasem objednatele.

Doprovce je povinen umístit ve vozidle na viditelném a pro cestující snadno dostupném místě pevnou schránku na letáky. Doporučené umístění schránky je v prostoru pro kočárky a invalidní vozíky. Do schránky musí být možné umísťovat letáky alespoň o formátu DL (1/3 delší strany formátu A4). Schránka na letáky bude označena logem VDV.

3.4 Vnější vzhled vozidel

Vnější vzhled vozidel zajišťujících plnění smlouvy musí být zabezpečen následujícími způsoby:

A. Nová vozidla

- Grafická úprava vzhledu vnějších ploch vozidel a jejich barevné provedení musí být provedeno v souladu s Grafickým manuálem Veřejné dopravy Vysočiny¹³.

B. Starší vozidla

- Základní prvky označení vnějších ploch vozidel a jejich barevné provedení musí být provedeno v souladu s Grafickým manuálem Veřejné dopravy Vysočiny.

Základní označení vozidel je dále doplněno označením:

- Názvu dopravce (případně logo). Velikost názvu dopravce je o maximálním rozměru textového pole 400 x 200 mm. Název dopravce bude umístěn v prostoru mezi kolem a předními dveřmi. Na stejném místě pak bude umístěno i na protějším boku vozidla
- Mezinárodního symbolu přístupnosti¹⁴ a dalšími relevantními symboly – piktogramy.

3.5 Informační piktogramy na vnější straně vozidla a uvnitř vozidla

3.5.1 Informační piktogramy na vnější straně vozidla

Každé vozidlo musí být na vnější straně označeno relevantními symboly – piktogramy, označujícími zejména:

- Dveře určené pro nástup s kočárkem
- Dveře určené pro nástup tělesně postižených osob na vozíčku nebo hůře pohyblivých osob (u nízkopodlažních vozidel)
- Označení bezbariérového vozidla na pravé straně čela vozidla¹⁵

3.5.2 Informační piktogramy uvnitř vozidla

Uvnitř každého vozidla musí být vyznačeny relevantní symboly – piktogramy, označující zejména:

- Sedadlo vyhrazené pro těhotné ženy a osoby tělesně hendikepované
- Místo pro invalidní vozík (u bezbariérově přístupných vozidel)
- Místo pro kočárek
- Dále bude ve vozidle označeno (piktogramem, či jinou vhodnou vysvětlivkou) signalizační zařízení určené pro:
 - Výstup s kočárkem nebo invalidním vozíkem
 - Výstup osoby se sníženou schopností pohybu a orientace

¹³ Samostatný dokument.

¹⁴ Ve smyslu zákona č. 111/1994 Sb., § 18 odst. 1 písm. e).

¹⁵ Stanoveno ve směru jízdy vozidla.

3.5.3 Příklady grafické podoby piktogramů

Příklady doporučené grafické podoby piktogramů jsou uvedeny na následujících obrázcích níže:

Doporučené zobrazení označení místa pro kočárek

Doporučené zobrazení označení bezbariérového vozidla, či místa pro nástup tělesně postižených osob na invalidním vozíku

Doporučené zobrazení označení sedadel vyhrazených pro těhotné ženy a osoby tělesně hendikepované

Všechny používané piktogramy musí být vyobrazeny v souladu s platnými normami a standardy, zejména s ČSN ISO 7001 a Vyhláškou č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb. Nejmenší povolený rozměr vyobrazení je 100 x 100 mm.

3.6 Přeprava osob se sníženou schopností pohybu a orientace, dětských kočárků a invalidních vozíků

Ve vozidle upraveném pro přepravu invalidních cestujících musí být tyto prostory vybaveny i úchyty pro invalidní vozík.

Všechna vozidla musí umožnit přepravu 2 kočárků nebo invalidních vozíků s výjimkou vozidel kategorie X, která musí umožnit přepravu alespoň jednoho kočárku nebo invalidního

vozíku. Ve všech vozidlech musí být vyznačena alespoň dvě místa pro osoby s omezenou či zhoršenou schopností pohybu a orientace.

3.7 Klimatická a světelná pohoda ve vozidlech

3.7.1 Klimatická pohoda ve vozidlech

Všechna vozidla v systému VDV musí být vybavena funkčním zařízením pro měření teploty ve vozidle.

Dopravce je povinen zajistit, aby veškerá nová vozidla (kromě vozidel kategorie X) byla vybavena funkční klimatizací vnitřních prostor vozidla - celého prostoru vozidla včetně prostor řidiče o minimálním výkonu 18 kW do prostoru pro cestující. Pokud vnitřní teplota ve vozidle přesáhne hodnotu 25°C, musí dojít u vozidel vybavených klimatizací k jejímu spuštění. Při použití klimatizace nesmí teplota v interiéru vozidla poklesnout pod 22°C. Technický stav vozidel musí zaručovat možnost otevření a uzavření všech oken a větracích průduchů k tomu konstrukčně určených a možnost temperovat vozidlo. Vozidla musí být vybavena nezávislým topením. Řidiči všech vozidel jsou povinni temperovat vozidlo, pokud vnější teplota vzduchu poklesne pod +10° C, nebo pokud bude teplota ve vozidle nižší než +15°C.

Měření teploty bude při kontrolách ze strany objednatele prováděno kalibrovaným měřidlem, a to nejdříve po uplynutí 60 sekund od zavření všech dveří vozidla. Měření může probíhat v jednom ze dvou měřících bodů, přičemž první bod pro měření je umístěn mezi prvními a druhými dveřmi v uličce ve výšce nejméně 750 mm nad podlahou a druhý bod je umístěn v uličce nad poslední nápravou rovněž ve výšce nejméně 750 mm nad podlahou. Pro zajištění objektivit bude měření prováděno za přítomnosti příslušného zástupce dopravce (řidič vozidla). O provedeném měření bude sepsán záznam. V záznamu budou zohledněny případné odchylky měřidla.

3.7.2 Světelná pohoda ve vozidlech

Při jízdě s cestujícími za snížené viditelnosti musí být používáno dostatečné osvětlení prostoru pro cestující v zastávkách (s dostatečným předstihem je hlavní osvětlení zapnuto vždy).

Jakýkoliv polep oken, vyjma vymezeného prostoru zadního čela vozidla¹⁶ je zakázán, kromě případů uvedených v kapitole 3.3.

¹⁶ Vymezený prostor, který nezakrývá informační panel – prostor, na který je možno umisťovat reklamu. Pozn: umístění reklamních ploch na vozidlech stanovuje Grafický manuál Veřejné dopravy Vysočiny.

3.8 Čistota vozidel

Dopravce je povinen zajistit, aby interiér a exteriér vozidel provozovaných v rámci VDV byl čistý, udržovaný a uklizený. Dopravce se zejména zavazuje bez zbytečného odkladu provádět opravy závad jakéhokoli vybavení vozidel (např. poškozená sedadla, poškozené vnitřní obložení), obnovovat nátěry (barva, lak, polepy apod.) uvnitř i vně vozidel, odstraňovat jakékoli znečištění vozidel. Dopravce je povinen nejméně jedenkrát týdně zajistit kompletní úklid vozidla, včetně odstranění prachu ve vozidle.

3.9 Technický stav a průměrné stáří vozidel

Veškerá vozidla v systému VDV musí být v dobrém technickém stavu, s platnou technickou kontrolou a musí splňovat všechny související zákonné normy. Vozidla musí být v takovém stavu, aby cestující nebyli obtěžováni hlukem, zápachem nebo vibracemi vyššími, než je u daného typu vozidla obvyklé.

Průměrné stáří vozidel, nesmí být dle údajů v technických průkazech v žádném okamžiku průběhu plnění smlouvy vyšší než 9 let. Žádné z turnusově nasazených vozidel (mezi ně se nepočítají vozidla provozní a operativní zálohy) nesmí být dle údajů zapsaných v technickém průkazu starší 12 let, s výjimkou nasazení záložních vozidel, kde maximální stáří vozidla nesmí překročit 15 roků¹⁷.

Pokud se dopravce rozhodne poskytovat veřejnou službu na základě smlouvy uzavřené s objednatelem takovým vozovým parkem, který byl při zahájení plnění smlouvy nový (tj. všechna vozidla vyjma vozidel provozní a operativní zálohy), a nejde-li po dobu nezbytně nutnou o použití vozidla provozní a operativní zálohy, potom nesmí průměrné stáří vozidel (včetně vozidel provozní a operativní zálohy) použitých k plnění smlouvy přesáhnout 11 let (ust. § 3 odst. 2) nařízení vlády č. 63/2011 Sb., o stanovení minimálních hodnot a ukazatelů standardů kvality a bezpečnosti a o způsobu jejich prokazování v souvislosti s poskytováním veřejných služeb v přepravě cestujících, ve znění pozdějších předpisů. Za nová vozidla se pro tyto účely považují vozidla pořízená za účelem plnění smlouvy uzavřené s objednatelem, která dosud nebyla žádným způsobem provozována v České republice ani v jiném státě ani nebyla používána ke zkušebním či předváděcím účelům. V případě obnovy vozidel během plnění smlouvy musí nově pořízené vozidlo být stejně staré nebo mladší než nahrazované vozidlo. O této skutečnosti je dopravce povinen neprodleně informovat objednatele.

Obnova vozového parku je možná pouze novými vozy nebo vozy mladšími 2 let od data první registrace (umožnění zapojení předváděcích vozidel apod.). V případě závažných důvodů pro

¹⁷ Všechny hodnoty se vztahují k datu první registrace daného vozidla.

předčasné vyřazení vozidla (vážná nehoda, požár, odcizení) je možno dočasně se souhlasem objednatele nahradit vyřazené vozidlo po dobu max. 12 měsíců i vozidlem starším, jehož stáří během provozu ve VDV však nepřesáhne 15 let.

3.10 Certifikace vozidel a vybavení

Veškerá vozidla a jejich vybavení podléhají před uvedením do provozu v rámci systému VDV certifikaci objednatelem. Dopravce nesmí v rámci systému VDV provozovat vozidlo a jeho vybavení, které nebylo objednatelem certifikováno. Proces certifikace především ověřuje kompatibilitu vozidla a jeho vybavení s Technickými a provozními standardy, zařízeními a systémy provozovanými v systému VDV. Pokud není zajištěna úplná kompatibilita, certifikát nelze vydat.

Před tím, než vozidlo začne zabezpečovat dopravu na linkách VDV, dopravce požádá objednatele o vydání certifikátu na vozidlo a jeho vybavení. Současně zašle objednateli v písemné nebo elektronické podobě informaci dokladující úplnost a funkčnost požadovaného vybavení vozidla – seznam veškerých relevantních údajů týkajících se vozidla a jeho vybavení, s uvedením důležitých čísel zařízení, např. čísla pokladny, čísla modulu sledování polohy, apod. Zástupce objednatele na dohodnutém místě (zpravidla v místě provozovny dopravce, či odstavném parkovacím místě vozidel) prověří soulad vozidla a jeho vybavení s Technickými a provozními standardy VDV a provede fotodokumentaci. Pokud shledá závady, stanoví přiměřenou lhůtu pro jejich odstranění. Pokud neshledá závady, vydá do 10 pracovních dnů certifikát o kompatibilitě vozidla s Technickými a provozními standardy VDV. V rámci certifikace vozidel je možno vydat i hromadný certifikát pro určitý druh vozidel a jejich vybavení. I v případě vydávání hromadného certifikátu je však prováděna kontrola dodržení Technických a provozních standardů, včetně pořízení fotodokumentace příslušných vozidel.

Poznámka: udělený certifikát může být dopravci odebrán, pokud v rámci kontrolní činnosti objednatele jsou shledány závažné závady a nedostatky na vozidle a jeho vybavení oproti požadavkům stanoveným Technickými a provozními standardy VDV.

Ve výjimečných případech, na dobu kratší než jeden měsíc, je objednatel oprávněn vhodným způsobem upravit požadavky na technické vybavení vybraných vozidel, např. pro zkušební vozidla apod.

Dopravci jsou povinni bez zbytečného prodlení objednatele informovat o vozidlech zařazovaných do provozu v systému VDV a o vozidlech, která z provozu vyřazují.

4 STANDARD OZNAČENÍ, VYBAVENÍ A VZHLEDU ZASTÁVEK

Preambule – vysvětlení pojmu zastávka:

Novela zákona o silniční dopravě, která byla přijata s účinností od 4. 10. 2017 v § 12, odst. 1 písm. a) stanoví, že licence k provozování linky bude dopravci udělena pouze tehdy, „pokud označení všech zastávek na trase linky ve směru vedení spojů bylo stanoveno nebo umístěno místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích postupem podle zákona o silničním provozu“. Zákon o silničním provozu chápe zastávku jako konkrétní odjezdovou hranu.

4.1 Kategorie zastávek VDV

Zastávky VDV se dělí do skupin:

Skupina A – zastávky, na nichž zastavuje alespoň jedna linka s licencí pro městskou hromadnou dopravu. Společné využívání označení zastávky dopravní značkou, místního označení názvu zastávky a zařízení pro zveřejňování jízdních řádů, a to městskou hromadnou dopravou i veřejnou linkovou dopravou.

Skupina B – zastávky, na nichž nezastavuje žádná linka s licencí pro městskou hromadnou dopravu

Zastávky jsou kategorizovány do tříd podle jejich dopravního významu:

Zastávky I. třídy – významné přestupní uzly a autobusová nádraží, mohou být i mimo obec, zastávky v centrech obcí, významné zastávky na území měst Kraje Vysočina.

Zastávky II. třídy – zastávky na okrajích obcí, méně významné zastávky ve městech, zastávky mimo obce.

Přiřazení zastávek do kategorie I. třídy určuje objednatel. Primární seznam stanovených zastávek I. třídy je uveden v příloze č. 5 TPS VDV – Zastávky I. třídy. Ostatní zastávky neuvedené v takovémto seznamu automaticky spadají do kategorie II. třídy zastávek.

4.2 Značení a vybavení zastávek

Dopravce má povinnost umístit na dopravní značky označující zastávky tabulky s dalšími dopravními informacemi pro zveřejňování jízdních řádů. V případě, že zastávka není osazena označníkem (dopravní značkou IJ 4b, popřípadě IJ 4a), je dopravce povinen osadit dopravní značku IJ 4b, popřípadě IJ 4a a umístit na ní tabulky s dalšími dopravními informacemi pro zveřejňování jízdních řádů.

Zastávky skupiny A, či B se označují dopravní značkou IJ 4b, popřípadě IJ 4a a dále se vybavují tabulkou s dalšími dopravními informacemi pro zveřejňování jízdních řádů. Dopravní značka musí být viditelná ve směru jízdy v přilehlém jízdním pruhu, kolmo k ose komunikace. Její umístění a upevnění musí být provedeno v souladu s požadavky vyhlášky č. 294/2015

Sb.¹⁸. Konstrukce zařízení dopravního značení musí dále umožňovat bezpečný pohyb cestujících včetně osob s omezenou schopností pohybu a orientace na čekací ploše (v souladu s vyhláškou č. 398/2009 Sb.¹⁹).

4.2.1 Zařízení pro zveřejňování jízdních řádů

Zařízení pro zveřejňování jízdních řádů se zpravidla umísťuje na sloupku dopravní značky směrem na nástupní plochu (nástupiště) zastávky. Tam kde to místní podmínky neumožní, může být s ohledem na místní podmínky umístěno na jiném vhodném místě čekací plochy (sloup, stěna přístřešku). Pokud je zastávka vybavena přístřeškem, umísťuje se zařízení pro zveřejňování jízdních řádů přednostně do přístřešku u nástupiště zastávky. Zařízení pro zveřejňování jízdních řádů nesmí zakrývat dopravní značení nebo jiná zařízení.

V případě více nástupišť jedné zastávky musí být jednotlivé nástupní hrany rozlišeny uvedením čísla nástupiště. V tomto případě musí být pro potřeby cestujících rovněž na panelu zveřejněn plánek zastávky s vyznačením nástupišť.

4.2.2 Standardní rozmístění informací

Standardní rozmístění informací na panelu zařízení pro zveřejňování jízdních řádů je popsáno níže (platí zejména pro zastávky VLD – zastávky skupiny B).

Na zařízení pro zveřejňování jízdního řádu se jízdní řády jednotlivých linek rozmísťují nejprve ve směru zleva doprava a shora dolů. Jízdní řády jsou seřazeny podle čísel linek. Jízdní řády o více dílech musí následovat po sobě. Bezprostředně po skončení své platnosti musí být jízdní řády odstraněny, případně přelepeny platnými jízdními řády. Součástí informací u zastávky s více než dvěma nástupišti bude plánec rozmístění nástupišť zastávky.

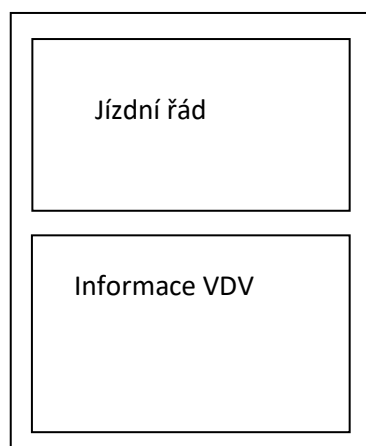
Vzhled jízdního řádu, který bude vylepen na zastávkách, musí být v souladu s legislativou a licencemi a v souladu s TPS VDV. Jízdní řády budou vylepeny v šabloně obsahující též informace o VDV.

Poznámka: Vzhled a obsah jízdních řádů a informačních materiálů na zařízení pro zveřejňování jízdních řádů stanovuje nebo schvaluje objednatel. Forma těchto materiálů pro umístění na zastávky skupiny A v Jihlavě, Havlíčkově Brodě, Žďáru nad Sázavou, Třebíči, Bystřici nad Pernštejnem, Pelhřimově a Novém Městě na Moravě je stanovena po dohodě s příslušným objednavatelem MHD, případně s dopravci (provozovateli MHD) v těchto městech.

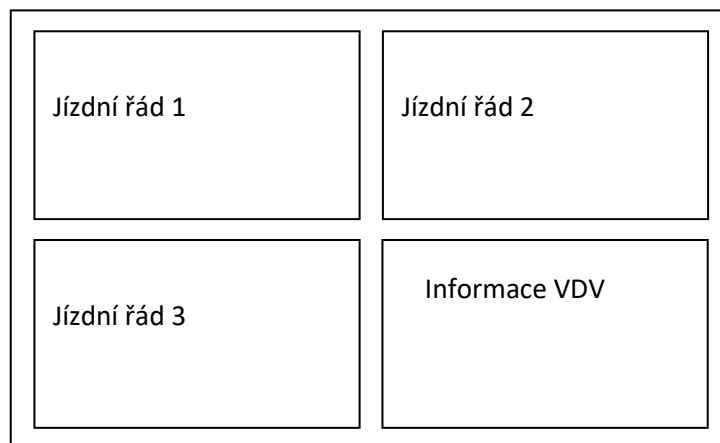
¹⁸ Vyhláška, kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích.

¹⁹ Vyhláška o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.

Příklad – umístění JŘ a informací o VDV – zastávka s jednou linkou

Příklad – umístění JŘ a informací o VDV – zastávka se třemi linkami

V případě více linek, nebo jízdního řádu linky o více stranách se zařízení pro zveřejňování jízdního řádů zřídí v adekvátní velikosti. Vždy je třeba počítat s umístěním informací o VDV, mezi které patří:

- Informace o tarifu (Mapa tarifních zón a Ceník nejbližších zón – vyžadováno na všech zastávkách²⁰,
- Plánek rozmístění jednotlivých nástupišť zastávky (vyžadováno pouze v případě více než dvou nástupišť jedné zastávky)

4.2.3 Další povinnosti vlastníka zařízení pro zveřejňování jízdních řádů

Vlastník zařízení pro zveřejňování jízdních řádů musí zajistit možnost bezplatně umístit na zařízení pro zveřejňování jízdních řádů jízdní řády všech linek zastavujících na dané zastávce, a to bez ohledu na dopravce, kteří dané linky provozují.

²⁰ V podobě, kterou dodá objednatel.

Zařízení pro zveřejňování jízdních řádů musí být chráněno proti nepříznivým povětrnostním vlivům. Za zajištění ochrany odpovídá majitel (dopravce) zařízení pro zveřejňování jízdních řádů. Doporučeným standardem ochrany je např. ochrana pomocí samolepící fólie nebo ochrana průhledným plexisklem.

4.3 Tabulka s dalšími dopravními informacemi

Tabulka s dalšími dopravními informacemi slouží ke zveřejnění dalších informací cestujícím v souvislosti s příslušnou zastávkou. Ve vazbě na ustanovení § 18 odst. 1 písm. f) zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě musí být v zastávce kromě jízdního řádu minimálně zveřejněn i název zastávky. Ve vazbě na uplatněné třídy zastávek se používané tabulky s dalšími dopravními informacemi dělí do dvou skupin.

4.3.1 Tabulky s dalšími dopravními informacemi v zastávkách I. třídy

Tabulkou s dalšími dopravními informacemi v zastávkách I. třídy se rozumí tabulka standardu VDV, která musí být umístěna na všech zastávkách této třídy.

Tabulka standardu VDV²¹ se umísťuje kolmo k ose vozovky na sloupek pod dopravní značkou IJ 4b, popřípadě značkou IJ 4a. Tabulka obsahuje následující informace:

- Logo VDV
- Číslo a název zóny
- Označení nástupiště (pokud je v příslušné zastávce požadováno)
- Název zastávky
- Číslo linek (v třímístné podobě) a rámcový popis vedení trasy v příslušném směru

Grafická podoba dodatkové tabulky musí být v souladu s Grafickým manuálem Veřejné dopravy Vysočiny²². Tabulka musí být vytištěna na nereflexní bílé neprůhledné samolepící folii, buď vcelku, nebo po jednotlivých pásech. Samolepící folie musí splňovat požadavky na venkovní výlep s trvanlivostí min. 3 roky. V případě změny může být přelepena celá folie nebo jen její část.

Za umístění dodatkové tabulky na sloupek dopravní značky vždy odpovídá vlastník (dopravce).

4.3.2 Tabulka s dalšími dopravními informacemi v zastávkách II. třídy

Tabulka s dalšími dopravními informacemi v zastávkách II. třídy je zpravidla tabulka, která obsahuje následující informace:

- Logo VDV

²¹ Tabulka standardizovaných rozměrů i vzhledu.

²² Grafický manuál VDV je přílohou č. 1 TPS VDV.

- Číslo a název zóny
- Označení nástupiště (pokud je v příslušné zastávce požadováno)
- Název zastávky
- Číslo linek (v třímístné podobě) a rámcový popis vedení trasy v příslušném směru

Tabulka se umísťuje na sloupku dopravní značky pod dopravní značku kolmo k ose vozovky. Tam kde to místní podmínky neumožní, může být s ohledem na místní podmínky název zastávky zveřejněn na jiném vhodném místě čekací plochy (např. stěna přístřešku). Zveřejnění názvu zastávky musí být v zastávce provedeno tak, aby bylo standardně čitelné i z vozidla jedoucího po trase linky. Tabulka musí být vytištěna na nereflexní bílé neprůhledné samolepící folii, buď vcelku, nebo po jednotlivých pásech. Samolepící folie musí splňovat požadavky na venkovní výlep s trvanlivostí min. 3 roky. V případě změny může být přelepena celá folie nebo jen její část. Za zveřejnění názvu zastávky vždy odpovídá vlastník (dopravce).

4.4 Označení zastávek

4.4.1 Zastávky skupiny A

Zastávky skupiny A jsou umístěny ve městech, kde je provozována MHD (viz specifikace II., kap. 1.). Jejich přesná podoba je stanovena po dohodě s příslušným objednatelem MHD, případně s dopravci (provozovateli MHD) v těchto městech. Ze strany Kraje Vysočina bude požadováno, aby i ve městech byly instalovány dopravní značky, tabulky s dalšími dopravními informacemi pro zveřejňování jízdních řádů, která splňují doporučené označení v souladu s Grafickým manuálem Veřejné dopravy Vysočiny tak, aby došlo k postupnému sjednocení standardu v rámci obsluhovaného území VDV. V případě neshody mezi objednavateli dopravních výkonů (případně dopravci)²³ se zastávka zařadí do skupiny B.

4.4.2 Zastávky skupiny B – standard designu VDV

Výše specifikovaný standard je požadován pro každou zastávku I. a II. třídy této skupiny zastávek.

Zastávky linek VDV na území Kraje Vysočina musí mít označení v souladu s Grafickým manuálem Veřejné dopravy Vysočiny²⁴.

4.5 Vlastnictví zastávek VDV

Dopravní značky označující zastávky jsou ve vlastnictví vlastníka komunikace. Tabulka s dalšími dopravními informacemi pro zveřejňování jízdního řádu přísluší do vlastnictví dopravce, který zajišťuje dopravní obslužnost v příslušné provozní oblasti (přiřazení zastávek

²³ VLD a MHD.

²⁴ Grafický manuál VDV je přílohou č. 1 TPS VDV.

do příslušných provozních oblastí je součástí smlouvy). Souhrnný seznam zastávek za každou z provozních oblastí vede objednatel, který rovněž odpovídá za aktualizaci tohoto seznamu²⁵.

4.6 Dočasné označování zastávek

Zastávka může být na nezbytně nutnou dobu označena přenosnou dopravní značkou, tabulkou s dalšími dopravními informacemi pro zveřejňování jízdních řádů. Na dočasně označené zastávce musí být vyvěšen informační leták pro cestující, který uvádí důvod dočasné úpravy, předpokládaný termín obnovení původní zastávky. Za řádné umístění zařízení pro zveřejňování jízdních řádů včetně vyvěšení informačního letáku pro cestující odpovídá vlastník (dopravce) zařízení pro zveřejňování jízdních řádů pravidelné zastávky v dané oblasti.

Pod pojmem nezbytně nutná doba se rozumí doba potřebná pro vykonání činností pro odstranění překážek znemožňujících zastavování vozidel v místě pravidelné zastávky. V případě, že dojde k dočasnému přemístění zastávky nebo dočasnému zrušení zastávky, musí být neplatnost původního označení zastávky zřetelně vyznačena jeho přelepením reflexní páskou ve tvaru kříže (případně zakrytím označení zastávky) a uvedením příslušné informace pro cestující. V případě stavebních úprav v okolí zneplatněné zastávky je možné označení zastávky odstranit. V takovém případě musí být na nejbližším vhodném, veřejně přístupném místě uvedena informace o náhradním umístění zastávky.

4.7 Pravidelná kontrola a údržba zastávek VDV

Za údržbu, aktualizaci a obnovu dopravních značek označujících zastávku odpovídá vlastník (správce) komunikace. Za označení a vybavení zastávky tabulkou s dalšími dopravními informacemi pro zveřejňování jízdních řádů zodpovídá vlastník tohoto zařízení (dopravce) v dané oblasti. Vybavení zastávky musí být kontrolováno minimálně jednou za čtvrt roku. Z dopravního hlediska významnější zastávky jsou kontrolovány častěji – viz údaje v tabulce níže. Během kontroly se zjišťuje, zda zastávka splňuje standardy VDV – povinné minimální vybavení pro danou třídu zastávky a nutnost oprav nebo doplnění jeho vybavení. Kontrolu provádí vlastník vybavení zastávky, případně jím pověřený subjekt, který o provedených periodických kontrolách a zjištěných závadách vyhotovuje písemný záznam. Za správnost provedení kontroly a odstranění nedostatků odpovídá vlastník vybavení (dopravce).

Závazné termíny pro zjišťování a nápravu závad na zastávkách

²⁵ Např. v případě zrušení zastávky, či vybudování nové v průběhu trvání kontraktu.

Četnost kontrol vybavení zastávek a stanovené termíny pro odstranění případných závad dle tříd zastávek.

	Zastávka I. třídy	Zastávka II. třídy
Četnost kontrol	2 týdny	Čtvrtletně
Chybějící nebo nečitelné jízdní řády (vč. souhrnných – jsou-li vyžadovány objednatelem), tarifní mapa + název zastávky	2 pracovní dny od zjištění skutečnosti, případně v termínu po dohodě s objednatelem	7 pracovních dnů od zjištění skutečnosti, případně v termínu po dohodě s objednatelem
Chybějící nebo nečitelný plán nástupiště (pokud je v zastávce požadován).	2 pracovní dny od zjištění skutečnosti	7 pracovních dnů od zjištění skutečnosti

5 STANDARD PODOBY JÍZDNÍCH ŘÁDŮ

Jízdní řády musí obsahovat všechny informace dle vyhlášky č.122/2014 Sb.²⁶ A zákonných úprav platných v době platnosti smlouvy. Vzor jízdního řádu je přiložen v příloze č. 3 TPS VDV – „Vzor JŘ“.

6 STANDARD JÍZDNÍCH DOKLADŮ

Jednotný vzhled a obsah jízdních dokladů pro systém VDV stanoví Kraj Vysočina. Jízdní doklady musí být z hlediska obsahového a vizuálního v souladu s Grafickým manuálem Veřejné dopravy Vysočiny vydaným objednatelem. Specifikace obsahu a vzhledu jízdenek je uvedena v Grafickém manuálu Veřejné dopravy Vysočiny, který je přílohou č. 1 TPS VDV – „Grafický manuál VDV“

6.1 Papírové jízdní doklady

Jízdní doklad pro jednotlivou jízdu musí splňovat jak požadavky vyhlášky 175/2000 Sb., o přepravním řádu pro veřejnou drážní a silniční osobní dopravu, tak zákona 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (v aktuálním znění zákona) a případných dalších právních předpisů platných a účinných v době platnosti tohoto dokladu.

²⁶ Vyhláška o jízdních řádech veřejné linkové dopravy.

7 STANDARD DOPRAVNÍCH VÝKONŮ

7.1 Zajištění dopravy dle jízdních řádů

Dopravce je povinen zajistit v celé své délce všechny spoje, které má podle platného jízdního řádu vykonat. Všechny spoje musí být provozovány výhradně v trase stanovené aktuálním jízdním řádem a musí obsloužit všechny jím stanovené zastávky ve správném pořadí. Dopravce nesmí bez objektivní příčiny zkrátit nebo změnit trasu spoje, změnit doby odjezdů a příjezdů ze všech zastávek. Odchýlení od trasy je možné pouze v případě mimořádnosti dle pokynu Centrálního dispečinku VDV. Jedná se o případy např. uzavírky pozemních komunikací, sjízdnost pozemních komunikací, povětrnostní podmínky.

7.2 Přesnost a přistavování vozidel na zastávky

Řidiči autobusů jezdící na linkách musí být vybaveni aktuálním jízdním řádem vydávaným pro linku, jejíž provoz v dané chvíli zajišťují.

Dopravce je povinen zajistit, aby všechny spoje odjely ze zastávek přesně podle jízdního řádu, včetně dodržení času přistavení před odjezdem z výchozí zastávky. Dřívější odjezd vozidla ze zastávky, než je uvedeno v jízdním řádu, není dovolen. Pokud silná poptávka cestujících, stav omezení sjízdnosti komunikační sítě nebo jiné mimořádnosti (například: porucha vozidla, zdravotní indispozice řidiče apod.), způsobí zpoždění vozidla větší než 5 minut, musí řidič informovat objednatele (Centrální dispečink VDV), který rozhodne o dalším postupu.

V případě, že mezizastávkový úsek je delší, jak 5 minut jízdní doby dle JŘ, bude objednatelem určen kontrolní bod(y), na kterých bude sledována včasnost spoje. Počet a umístění těchto bodů určí objednatel.

Zpoždění delší než 1 minuta způsobené z viny dopravce (např. v důsledku pozdního přistavení vozidla, než jak je stanoveno v obězích, bezdůvodně pomalé jízdy) také není přípustné.

V případě existujících nebo očekávaných dlouhodobějších problémů s dodržováním jízdních řádů je dopravce povinen informovat objednatele a poskytnout součinnost při řešení problému.

Dopravce je povinen plně spolupracovat na řešení stížností a všechny podněty a připomínky od cestujících, obcí a dalších subjektů, které obdrží, postoupí do 3 pracovních dnů objednateli.

7.3 Návaznost spojů

Dopravci jsou povinni zajistit, aby řidiči dodržovali pokyny uvedené v platném znění pomůcky „**Garance návazností VDV**“²⁷ která je vydávána objednatelem vždy pro jednotlivé oblasti Kraje Vysočina před změnou JŘ a je dopravci k dispozici nejpozději:

- 15 pracovních dní před počátkem platnosti jízdních řádů v rámci tzv. hlavní změny (zpravidla prosincová změna JŘ),
- 10 pracovních dní před počátkem platnosti jízdních řádů v rámci běžných změn v průběhu roku,
- 3 pracovní dny před počátkem platnosti jízdních řádů, pokud došlo ke změně jízdních řádů vlivem uzavírky.

Bude-li pomůcka poskytnuta objednatelem později, je dopravce po dobu plynutí výše stanovených lhůt zproštěn od případných sankcí plynoucích z nedodržení pokynů této pomůcky.

Dopravci jsou rovněž povinni zajistit, aby řidiči dodržovali všechny pokyny vydané Centrálním dispečinkem VDV sdělené řidičům prostřednictvím textových zpráv do palubního informačního systému (popřípadě telefonicky). Případné požadavky objednatele, které nebudou v souladu s dodržáním bezpečnosti práce v autobusové dopravě, budou konzultovány se zaměstnancem dopravce (např. dispečer). Dopravce je povinen zajistit součinnost po dobu provozu všech spojů.

7.4 Mimořádnosti v dopravě

7.4.1 Mimořádnosti v dopravě způsobené dopravcem

Za mimořádnosti v dopravě způsobené dopravcem se považují takové události, které byly způsobeny vinou na straně dopravce – jedná se zejména o:

- poruchu vozidla,
- nezpůsobilost řidiče k další jízdě,
- dopravní nehodu zaviněnou řidičem vozidla,
- nefunkční elektronické odbavovací zařízení,

7.4.2 Mimořádnosti v dopravě nezávislé na dopravci

Za mimořádnosti v dopravě nezávislé na dopravci se považují takové události, které nebyly způsobeny vinou na straně dopravce.

²⁷ V dokumentu je pro příslušný jízdní řád každého spoje předem zadáno, jak dlouho je řidič povinen vyčkat na konkrétní případně zpožděné spoje. Řidič musí vyčkat do příjezdu konkrétního zpožděného spoje tak dlouho, pokud neuběhne nastavený čas a nesmí odjet dříve, popřípadě vykonává pokyny předané dispečinkem VDV.

7.4.3 Postup v případě mimořádnosti v dopravě

V případě výpadku v zajištění provozu spoje je dopravce povinen vykonat takové kroky, aby byly dopady na cestující co nejnižší.

Pokud dojde na lince k mimořádnosti v dopravě, je řidič (popřípadě příslušná oprávněná osoba) povinen provést úkony stanovené vnitřním předpisem dopravce a především zajistit bezpečnost cestujících. V případě, že technický stav vozidla dovoluje jeho dojezd do nejbližší konečné stanice, řidič pokračuje dále v cestě. Dopravce je povinen zajistit výměnu vozidla buď přímo na trati linky, nebo na konečné stanici.

Pokud technický stav vozidla nedovoluje jeho další jízdu²⁸, je řidič povinen v rámci možností co nejrychleji ohlásit tuto skutečnost dispečerovi dopravce. Dopravce je povinen v co možná nejkratší technologicky možné době zajistit náhradu za nepojízdné vozidlo. V případě, že do příjezdu dalšího spoje se stejnou trasou a stejnou nebo vzdálenější konečnou stanicí zbývá méně než 20 minut, může dopravce zajistit náhradní přepravu prostřednictvím tohoto spoje, avšak za podmínky nepřekročení povolené přepravní kapacity vozidla spoje. Pokud není některá z těchto podmínek splněna, je dopravce povinen zajistit přepravu z místa předčasného ukončení jízdy záložním vozidlem o stejné nebo vyšší kapacitě. Prostřednictvím náhradního vozidla musí dopravce rovněž zajistit řádné pokračování plánovaného denního oběhu za nepojízdné základní vozidlo. Pravidelný odjezd spoje následujícího po spoji dotčeném dopravní mimořádností musí být zabezpečen v souladu s jízdním řádem.

Maximální doba pro výjezd vozidla operativní zálohy²⁹ je 5 minut od nahlášení výpadku. Tento limit se nevztahuje na situace, pokud by byla všechna vozidla operativní zálohy prokazatelně již v provozu. Dopravce může využít vozidla operativní zálohy pro nahrazení základního vozidla do doby dokončení denního oběhu. Následující den musí být již závada na vozidle odstraněna, anebo nepojízdné základní vozidlo musí být nahrazeno jiným základním vozidlem.

V případě neprůjezdnosti komunikace může řidič po dohodě s dispečerem dispečinku VDV zvolit náhradní trasu. Trasa musí být zvolena tak, aby se spoj vychýlil z trasy oproti jízdnímu řádu v co nejmenší možné míře.

V případě jakékoliv mimořádnosti v dopravě je řidič povinen informovat cestující o nastalém stavu a způsobu zajištění přepravy.

²⁸ Například porucha, nehoda, která znemožňuje pokračování dalšího výkonu vozidla.

²⁹ Viz též článek 6.2 této kapitoly (Operativní záloha).

O každé mimořádnosti v dopravě způsobené dopravcem a jejím řešení musí dopravce vést průkazné záznamy a jejich seznam měsíčně zasílat objednateli. Součástí hlášení je i poskytnutí seznamu neodjetých a zpožděných spojů včetně odpovídajícího odůvodnění.

Na vyžádání objednatele je dopravce povinen poskytnout záznamy o jednotlivé mimořádnosti do dvou dnů od vyžádání těchto záznamů objednatelem.

7.5 Záznam o provozu vozidla

Každé vozidlo provozované na linkách v systému VDV musí být vybaveno záznamem o provozu vozidla (DZPV – denní záznam o provozu vozidla), které musí obsahovat nejméně následující údaje:

- Jméno řidiče/řidičů.
- Obchodní název dopravce.
- Registrační značka vozidla.
- Číslo oběhu (kurzové číslo).
- Časy výjezdů a příjezdů do vozoven, garáží nebo odstavných parkovacích stání, včetně záznamu místa.
- Časy příjezdů na jednotlivé konečné zastávky a odjezdy z nich.
- Záznamy o veškerých odchylkách od jízdního řádu a o mimořádnostech v dopravě.

Veškeré údaje je řidič povinen vyplnit neodkladně a pravdivě. Záznam o provozu vozidla je řidič povinen na požádání předložit oprávněnému kontrolnímu pracovníkovi objednatele ke kontrole.

Dopravci jsou povinni po dobu minimálně dvou let veškeré záznamy o provozu vozidla archivovat a v případě potřeby poskytnout objednateli ke kontrole.

7.6 Standard provozní a operativní zálohy

7.6.1 Provozní záloha

Provozní zálohou se rozumí vozidlo připravené vyjet bezprostředně po ohlášení výpadku tak, aby na místo, odkud bude nahrazovat dané vozidlo, dojelo nejpozději 45 minut od svého výjezdu. Vozidla provozní zálohy mohou být použita pouze na nezbytně nutnou dobu.

Počty vozidel provozní zálohy jsou stanoveny dle výsledných oblastí a počtu vozidel v nich.

K vozidlu sloužícímu jako provozní záloha nemusí být přímo přidělen řidič. Za provozní zálohu se nepovažují vozidla, která jsou ve stavu oprav.

Dopravce může mít zajištěnou provozní zálohu smluvním vztahem s jinou společností, na zajištění spoje VDV se však vždy musí podílet řidič, který byl proškolený, viz článek 7.7.

Vozidlo musí být u předních dveří označeno vždy logem VDV dle Grafického manuálu Veřejné dopravy Vysočiny.

Objednatel může určit výjimky z povinné výbavy vozidel provozní zálohy. Vozidlo provozní, či operativní zálohy může dosahovat maximálního stáří 15 roků. Takové Vozidlo musí mít minimálně elektronický panel vnější přední a vlevo od předních dveří musí být vždy označeno základním logem VDV dle Grafického manuálu Veřejné dopravy Vysočiny. Vozidla určena jako provozní záloha během trvání smlouvy musí být vybavena minimálně stejně jako starší vozidla v systému VDV.

7.6.2 Operativní záloha

Operativní zálohou se rozumí vozidlo, které je v souladu s požadavkem objednatele odstaveno na definovaném místě (pro každou provozní oblast jsou definovány počty vozidel, místa odstavení a doba pohotovosti) a je připraveno na vyžádání Centrálního dispečinku VDV do 5 minut vyjet na trasu spoje linky, a to buď z provozních důvodů, nebo k zajištění mimořádných spojů³⁰. Ke každému vozidlu operativní zálohy musí být přidělen konkrétní řidič. Vozidla zařazená mezi vozidla operativní zálohy nemohou být současně vozidly provozní zálohy dopravce. Počty vozidel operativní zálohy jsou stanoveny dle výsledných oblastí a počtu vozidel v nich. Vozidla operativní zálohy mohou být použita pouze na nezbytně nutnou dobu.

Objednatel může určit výjimky z povinné výbavy vozidel operativní zálohy. Vozidlo musí být u předních dveří vždy označeno základním logem VDV dle Grafického manuálu Veřejné dopravy Vysočiny.

7.7 Stanovení požadavků na zaměstnance dopravců přicházející do styku s cestující veřejností

Mezi servisní personál patří osoby dopravce, které přicházejí do styku s cestujícími, tedy především:

- Řidiči
- Pracovníci předprodejů a informačních kanceláří

7.7.1 Požadavky na servisní personál dopravců

Na servisní personál jsou kladeny následující požadavky:

- Je odborně připraven. Mimo jiné má znalosti o systému VDV, zejména o:
 - tarifu,
 - odbavování cestujících,

³⁰ Posily.

- jízdním řádu a přepravních vztahů navazujících spojů v autobusové i návazné železniční dopravě
- Vyznačuje se rozvážným způsobem jednání orientovaným na zákazníka
- Ovládá český, případně slovenský jazyk
- Disponuje základními dopravně – geografickými znalostmi o oblasti nasazení vozidel dopravcem a zvládá nutné komunikační techniky a asertivní techniky jednání pro konfliktní situace
- Identifikuje se s vlastní činností a důsledně realizuje požadavky stanovené dopravcem

Vybavení servisního personálu musí zajistit, že personál v plném rozsahu může plnit provozní úkoly a zaručit zákaznickou péči o cestující. Zvláštní důraz je kladen na následující:

- Personál nosí stejnokroj odpovídající výkonu služby, jmenovku nebo služební číslo, a to viditelně pro cestujícího při odbavení. Standardy stejnokroje pro konkrétní výkon služby stanovuje dopravce
- Je vybaven podklady pro informace cestujícím, jako jsou zejména:
 - jízdní řád,
 - tarifní mapy systému VDV,
 - tarifní a přepravní podmínky,
 - tarifní tabulky.
- Je schopen poskytnout informaci o přesném čase
- Má trvalou možnost spojení s dispečinkem

Servisní personál dopravce se chová k cestujícím dle zásad slušného chování.

Při zastavování na zastávkách je řidič povinen zastavit čelem vozidla u dopravní značky, pokud je to možné, a najet vozidlem co nejtěsněji k hraně nástupiště, pokud je jím zastávka vybavena. Na požádání cestujících je personál dopravce povinen asistovat s nástupem, výstupem a pohybem osob přepravujících dětský kočárek, či osob s omezenou schopností pohybu a orientace ve vozidle, zejména obsloužit cestující s invalidním vozíkem plošinou pro nástup, resp. výstup, pokud takovou asistenci umožňují místní poměry příslušné zastávky.

Doprovce (případně jím určená osoba) je povinen odbavit cestujícího v souladu s jeho požadavky a v souladu s Přepravním řádem, Smluvními přepravními podmínkami, Tarifem a s pokyny pro obsluhu odbavovacího systému, které obdrží od objednatele.

Doprovce (případně jím určená osoba) je povinen vyloučit cestujícího z přepravy, pokud cestující přes upozornění nedodržuje Přepravní řád, Smluvní přepravní podmínky nebo Tarif, anebo nerespektuje pokyny a příkazy pověřené osoby.

Řidič nesmí během pobytu ve vozidle a ani v jeho bezprostřední blízkosti (např. ve dveřích, u oken, v prostoru, kde se zdržují cestující) kouřit, tj. ani pokud je vozidlo v klidu.

7.8 Informační povinnosti dopravců

Dopravce (případně jím určená osoba) je povinen informovat cestující o všech nestandardních situacích, které během přepravy nastanou. Zejména se jedná o mimořádnosti v dopravě. V takovém případě je řidič povinen co nejdříve poskytnout cestujícím informaci o přibližné délce čekání, případně o způsobu, jakým se situace bude řešit.

Dopravce je povinen zajistit, aby byly ve vozidle funkční reproduktory, kterými může být cestujícím sdělena jakákoli informace, týkající se zejména mimořádností, buď od řidiče, nebo z Centrálního dispečinku.

7.9 Školení zaměstnanců dopravce

Všichni provozní zaměstnanci dopravce přicházející do styku s cestujícími musí být alespoň jedenkrát ročně proškoleni a prozkoušeni ze znalostí systému VDV. Proškolení je povinen dopravce na vyžádání ze strany objednatele doložit. Záznamy o proškolení zaměstnanců a ověření jejich znalostí je dopravce povinen archivovat nejméně dva roky a na vyžádání je poskytnout objednateli.

8 STANDARD VÝLUK A OMEZENÍ DOPRAVY

Z hlediska druhu výluk, omezení dopravy a z hlediska způsobu projednávání jsou tyto kategorizovány následujícím způsobem.

8.1 Výluky na železnici

8.1.1 Plánované výluky

Železniční dopravce má povinnost zaslat objednateli regionální osobní dopravy³¹ v předstihu všechny plány výluk: roční, měsíční i týdenní. Týdenní plán výluk musí železniční dopravce zaslat minimálně s týdenním předstihem.

V případech plánovaných výluk vydává objednatel po projednání s železničním dopravcem a všemi výlukou dotčenými dopravci **Výlukový pokyn** a předá jej všem dotčeným dopravcům. Železniční dopravce za účelem zpracování opatření zašle objednateli koncept příslušné části rozkazu o výluce (ROV), tj. opatření v osobní dopravě včetně konceptu organizace ND a VJŘ. Dopravci podle potřeby **Výlukový pokyn** dále rozpracují pro své pracovníky nebo minimálně své pracovníky o výluce informují.

³¹ Příslušné regionální oblasti – krajský objednatel

V den výluky řeší zpoždění vyvolaná výlukou operativní dispečink železničního dopravce ve spolupráci s Centrálním dispečinkem VDV. V odůvodněných případech může výpravčí v přestupní stanici po dohodě s Centrálním dispečinkem VDV postupovat odchylně od pomůcky „Garance návazností VDV“.

8.1.2 Neplánované výluky a jiná omezení dopravy

V případě neplánovaných výluk a jiných omezení dopravy se postupuje v souladu s pomůckou „Garance návazností VDV“, která je uvedena v příloze č. 6 Smlouvy.

V případě neplánovaných výluk nebo omezení dopravy je železniční dopravce povinen učinit operativní opatření v obězích souprav tak, aby byl pokud možno maximálně snížen dopad na pravidelnost dopravy.

8.2 Výluky na silničních komunikacích

8.2.1 Rozsáhlé výluky se značným dopadem na dopravu

Autobusoví dopravci vyhodnotí předpokládané dopady dopravních omezení nahlášených jim silničním správním úřadem popřípadě správcem komunikace. Přesahují-li dopady možnosti řešení dané pomůckou „Garance návazností VDV“ eventuálně dílčími časově omezenými změnami této pomůcky, informují bez prodlení objednatele.

Objednatel v tomto případě ve spolupráci s autobusovými a železničními dopravci řeší podobu výlukového jízdního řádu. Zpracuje tzv. „Výlukový pokyn“, který předá všem dotčeným dopravcům. Dopravci tento dokument dle potřeby rozpracují pro své pracovníky nebo minimálně své pracovníky informují.

8.2.2 Drobné výluky s omezeným dopadem na dopravu

Pokud jsou dopady výluky řešitelné prostřednictvím pomůcky „Garance návazností VDV“, popřípadě jejími dílčími a časově omezenými úpravami a výluka se týká pouze jednoho dopravce, autobusový dopravce sdělí informaci o výluce objednateli. Případné opatření pak zpracuje výlukou dotčený autobusový dopravce ve spolupráci s objednatелеm. Dále se postupuje v souladu s pomůckou „Garance návazností VDV“, případně s jejím dočasně upraveným zněním.

V případě drobné výluky, kdy dojde k nárůstu výkonů, je dopravce povinen informovat bez prodlení objednatele.

8.3 Informování cestujících o výluce – uzavírce, objíždě

Dopravce je povinen s dostatečným časovým předstihem informovat cestující o způsobu organizace veřejné dopravy po dobu trvání objíždě, či uzavírky. Informace o objíždě, uzavírce zveřejní ve všech vozidlech a na všech zastávkách dotčených linek, a to neprodleně

po získání informace. Dopravce je také v souladu s těmito standardy³² povinen zveřejnit výlukový jízdní řád. Po dobu uzavírky musí být rovněž odstraněn stávající jízdní řád.

V případě dočasného zrušení nebo přemístění zastávky je dopravce povinen neplatnost původního označení zastávky označit dle článku 4.6.

9 KONTROLA DODRŽOVÁNÍ PŘEDEPSANÝCH STANDARDŮ A ÚHRADA SANKCÍ

Standard provádění kontrol a úhrady sankcí stanovuje postup objednatele nebo jím pověřené osoby a autobusového dopravce při periodických kontrolách stanovených standardů, nebo při podezření na porušení některého z článku Technických a provozních standardů VDV.

Standard platí rovněž pro provádění kontrol a ukládání sankcí drážnímu dopravci. Stanovuje postup objednatele nebo jím pověřené osoby při periodických kontrolách ve smlouvě stanovených standardů a podmínek, nebo při podezření na jejich porušení.

9.1 Způsob provádění kontrol

Kontrola dodržování standardů Veřejné dopravy Vysočiny je prováděna dvěma způsoby, a to metodou přímé a nepřímé kontroly.

9.1.1 Přímá kontrola

Přímá kontrola je prováděna objednatelem nebo jím pověřenou osobou. O nedostacích zjištěných v rámci prováděné kontroly je vyhotoven záznam. Vyhotovený záznam je předán dopravci k vyjádření. Dopravce je povinen podezření na nedodržení standardů Veřejné dopravy Vysočiny prověřit a zaslat objednateli vyjádření a případně i požadované podklady, a to do 15 pracovních dnů. V případě, že se potvrdí pochybení zaviněné dopravcem, objednatel bude postupovat dle smluvních ujednání. Za neplnění smluvních povinností v závazku veřejné služby je objednatel oprávněn uložit dopravci smluvní pokutu ve výši stanovené v sazebníku smluvních pokut.

9.1.2 Nepřímá kontrola

Nepřímá kontrola je prováděna objednatelem v případě písemné nebo telefonicky získané informace od cestujícího o porušení některého standardu. Na základě podnětu osob, si objednatel vyžádá od dopravce podklady nutné k prověření podnětu. Dopravce je povinen požadované podklady zaslat objednateli do 15 pracovních dnů. Objednatel prověřuje tuto skutečnost na základě údajů z tachografu (jen v autobusech), času prodané jízdenky, výstupů

³² V souladu s článkem 4.2

dispečerského systému, sledování polohy pomocí GPS nebo vyjádření řidiče / vlakvedoucího. V případě, že není možné zjistit porušení z podkladů od dopravce, objednatel zajistí v nejbližší možné době kontrolu standardů u dopravce. V případě, že bude zjištěno pochybení zaviněné dopravcem, objednatel bude postupovat dle smluvních ujednání. Za neplnění smluvních povinností v závazku veřejné služby je objednatel oprávněn uložit dopravci smluvní pokutu ve výši stanovené v sazebníku smluvních pokut.

9.2 Kontroly v provozu vozidel

Dopravce musí dodržovat předepsané standardy ve vztahu k provozování vozidel, provozování vozidel na linkách a související infrastruktury a stanovené hodnoty ukazatelů standardů kvality a bezpečnosti v souvislosti s poskytováním veřejných služeb v přepravě cestujících.

9.2.1 Provádění kontrol ve vozidlech

Kontrola se provádí přímo ve vozidlech a na předem určených místech (přestupních uzlech a zastávkách) v souladu s předepsaným jízdním řádem a sjednanými podmínkami garantujícími návaznost spojů v systému³³. Objednatel nebo pověřená osoba může, po prokázání se dokladem k oprávnění provedení kontroly, požádat řidiče / vlakvedoucího o denní záznam provozu vozidla (dále DZPV) k provedení kontroly předepsaných záznamů.

Osoba provádějící kontrolu sepíše záznam o provedené kontrole. V případě zjištění nedodržení některého ze standardů bude proveden záznam o zjištěném nedostatku, včetně zajištění důkazní dokumentace a řidič / vlakvedoucí bude vyzván k vyjádření ke kontrolnímu záznamu. Následně bude vyhotovený záznam předán dopravci. Na základě záznamu pak bude udělena sankce ve smyslu sazebníku smluvních pokut.

9.2.2 Přepravní a tarifní kontrola ve vozidlech

Přepravní a tarifní kontrola ve vozidlech může být obecně spojena s kontrolami dodržování stanovených standardů systému VDV.

Dopravce je povinen důsledně zajišťovat kontrolu platnosti jízdenek a důsledně dbát na přepravní kázeň cestujících a dodržování tarifu VDV. Kromě povinné kontroly dopravcem si objednatel vyhrazuje právo provádět (popřípadě prostřednictvím pověřené osoby) přepravní a tarifní kontrolu. Objednatel nebo jím pověřená osoba se při přepravní a tarifní kontrole prokazuje řidiči / vlakvedoucímu a cestujícím služebním průkazem (karta revizora). Průkaz opravňuje pověřenou osobu k bezplatné přepravě na všech spojích VDV.

³³ „Garance návazností VDV“

O výsledku přepravní a tarifní kontroly bude proveden záznam. Záznamy se zjištěnými nedostatky v rámci provedené přepravní a tarifní kontroly budou předány dopravci. V případech prokazatelných pochybení na straně dopravce pak bude udělena sankce ve smyslu sazebníku smluvních pokut.

9.3 Kontroly vybavení zastávek a stanic

Vlastník vybavení zastávky nebo stanice zabezpečuje na své náklady údržbu, aktualizaci a obnovu vybavení zastávky. Způsob a postup prováděných kontrol, včetně uplatnění sankcí je uveden v článku 9.1.

9.4 Kontroly předprodejních a informačních kanceláří

Doprovce, který na základě výsledků soutěže bude zajišťovat dopravní obslužnost v příslušné oblasti, je povinen zajistit v předem určených sídlech provoz předprodejních a informačních kanceláří. Specifikace požadavků na předprodejní a informační kanceláře a rozsah požadovaných služeb je uveden v kapitole [STANDARD PŘEDPRODEJNÍCH A INFORMAČNÍCH KANCELÁŘÍ](#). Způsob a postup prováděných kontrol, včetně uplatnění sankcí je uveden v kapitole [KONTROLA DODRŽOVÁNÍ PŘEDEPSANÝCH STANDARDŮ A ÚHRADA SANKCÍ](#).

9.5 Úhrada sankcí

Doprovce je povinen uhradit objednateli smluvní pokuty dle sazebníku smluvních pokut, uložené na základě prokazatelných pochybení na straně dopravce, a to nejpozději do konce následujícího měsíčního zúčtovacího období od data vystavení kontrolního záznamu, pokud nebude objednatelem stanoven pozdější datum úhrady.

10 Seznam příloh

Příloha č. 1 Grafický manuál VDV,

Přílohy č. 2 Požadavky na odbavovací zařízení dopravců

Příloha č. 3 Vzor JŘ

Příloha č. 4 Obchodní místa

Příloha č. 5 Zastávky I. Třídy

Příloha č. 6 Popis protokolu pro komunikaci mezi Centrálním systémem dispečinku Kraje Vysočina a vozidlem

Příloha č. 7 Přesahy na mezikrajských linkách

Příloha č. 8 Ekonomika VDV